

Hana Morávková: Srovnání kulturních hodnot vysokoškolských studentů na základě Hofstedeho dimenzí ve vybraných zemích (Česku, Slovensku a Rakousku)

Posudek diplomové práce

Práce má celkem 67 stran, včetně 4 stran seznamu použité literatury, 22 tabulek a 8 obrázků. Přílohou je česká, rakouská a slovenská verze autorkou aplikovaných dotazníků VSM-94.

Autorka ve své práci aplikuje všeobecně poměrně známý Hofstedeho interkulturní výzkum na soubory vybraných vysokoškolských studentů druhých ročníků geografických oborů (celkem N=160) v Praze, Bratislavě a Vídni. Hlavním cílem je prověření platnosti Hofstedeho výsledků a kritická diskuse metodologických a metodických aspektů dané přístupu. Autorčiným dalším důležitým cílem je ukázat na užitečnost daného přístupu a vhodnost jeho použití v sociální geografii (např. „kulturní měkká dimenze“ jako doplněk k tvrdým socioekonomickým datům). Autorka analyticky pracuje s pěti základními kulturními dimenzemi – vzdálenost moci, individualismus versus kolektivismus, maskulinita versus femininita, vyhýbání se nejistotě a dlouhodobá versus krátkodobá orientace. Zjišťuje určité odchylky od Hofstedeho výsledků, což přisuzuje, patrně správně, především vlivu působení vysokoškolského klimatu.

Práce má logickou strukturu, vychází z jasně stanovených hypotéz, které dalším postupem prověřuje, testuje. Autorka před samotnou empiricky laděnou částí seznamuje čtenáře s širším kontextem, teoreticky a terminologicky vymezuje oblast svého výzkumného zájmu na pozadí analýzy charakteru kultur tak, jak je tato problematika reflektována ve světové literatuře. Správně přitom kriticky hodnotí také samotný Hofstedeho model, s nímž dále pracuje. V dalších kapitolách následuje charakterizace vlastního dotazníkového šetření i prezentace jeho hlavních výsledků. Poslední kapitola, před závěry a diskusí, nabízí diskusi Hofstedeho dimenzí v praxi a jejich tzv. externí validitu.

Autorku je třeba pochválit v několika oblastech. Vybrala si důležité téma, ke kterému se postavila kritickým a tvůrčím způsobem. Porozuměla hlubšímu konceptuálnímu podloží daného tématu a zvládla také kvantitativní metodický aparát. Mimo jiné sama navázala kontakt s prof. Hofstedem a mnohé aspekty s ním přímo diskutovala. Po své výzkumné zkušenosti sama navrhuje určité úpravy Hofstedeho metodiky. Na práci také oceňuji kromě jiného především kapitolu 5, ve které autorka zajímavě a zasvěceně diskutuje jednotlivé dimenze ve vztahu ke konkrétnímu prostředí Česka, Slovenska a Rakouska. Tedy rozvádí „zkratkovitou podstatu dimenzí“ do roviny reálného života jednotlivých společností, resp. kultur.

K práci bych na druhé straně možná vytkl následující: 1) V úvodu formulované hypotézy měly být více diskutovány, resp. zdůvodněny. 2) Stejně tak si zasloužil větší pozornost a diskusi již zmiňovaný efekt studentského elementu, resp. vlivu univerzitního prostředí na dosažené výsledky, který vysoce pravděpodobně odklonil některé parametry od hypoteticky „očekávaných, průměrných“. 3) V práci proklamovaná užitečnost daného přístupu a výsledků pro sociální geografii mohla být dotažena do roviny konkrétních sofistikovanějších návrhů či příkladů.

Práce je psána čtivě, má standardní úpravu. Autorka pracuje s dostatečným počtem adekvátních zdrojů literatury.

Závěrem lze konstatovat, že autorka si vybrala zajímavé a důležité téma, které vhodným způsobem zpracovala. Prokázala, že je schopna originální výzkumné práce, která je založena na vhodném konceptuálním/teoretickém základě. Zvládla aplikaci příslušných kvantitativních metod, přičemž získané výsledky pak také vhodně a přiměřeně interpretovala. Práci doporučuji k obhajobě.

Dušan Drbohlav
12.9.2011